

Regio Arnhem Nijmegen presenteert Regionale Energiestrategie (RES) voor het opwekken van duurzame energie

- De regio Arnhem Nijmegen heeft haar plannen en afspraken gebundeld over grootschalig(er) opwekking van zonne- en windenergie gebundeld in RES 1.0
- Daarin worden onder meer globale zoekgebieden aangegeven; ruimtelijke afspraken geven richting bij zoeken naar locaties voor zon- en windparken
- Bod RES 1.0 is efficiënter en effectiever dan eerder concept bod, met een verhouding van 89% zonne- en 11% windenergie
- Regionale warmte-infrastructuur is mogelijk in regio Arnhem Nijmegen
- Inwoners, waaronder jongeren, gaven en geven input voor de plannen; zo is het plan ván, voor en door de regio tot stand gekomen
- Van maart tot en met juni besluiten de gemeenteraden, de algemene besturen van de waterschappen en Provinciale Staten over de RES 1.0. Als zij het bod vaststellen, wordt RES 1.0 van kracht in de regio

Heel Nederland werkt aan het opwekken van duurzame energie, om te beginnen met zon en wind. Dat gaan we terugzien in onze leefomgeving, ook in Regio Arnhem Nijmegen. Zestien gemeenten, de provincie, de waterschappen en netbeheerder Liander hebben samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners uit de regio Arnhem Nijmegen een plan opgesteld waarin staat hoeveel schone energie we in 2030 willen opwekken en waar we dat gaan doen. Dit plan heet RES 1.0. Binnenkort besluiten waterschappen, gemeenten en Provincie Gelderland over het plan.

“Met dit plan realiseren wij 1,62 Terawattuur (TWh) aan duurzame energie in onze regio”, zegt Harriët Tiemens, wethouder duurzaamheid in Nijmegen en bestuurlijk trekker van het proces. “Daarmee leveren we een substantiële bijdrage aan de landelijke ambitie van 35 TWh duurzame elektriciteit in het Klimaatakkoord.”

Regionale Energiestrategie (RES)

In de RES onderzoeken we in Regio Arnhem Nijmegen samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners mogelijkheden voor het opwekken van duurzame elektriciteit op land en het gebruik van warmtebronnen.

In navolging van het Klimaatakkoord presenteert RES, zoals ook de 29 andere Nederlandse energieregio's, nu een eigen 'bod' aan de landelijke overheid: een plan met het aandeel in de landelijk afgesproken hoeveelheid schone energie die geleverd kan worden in 2030 door de regio Arnhem Nijmegen: RES 1.0.

“Op dit moment heeft Regio Arnhem Nijmegen haar bod 1.0 gereed”, vertelt Harriët Tiemens. “Ons uitgangspunt is om het opwekken van elektriciteit samen met de samenleving te doen en te combineren met andere onderwerpen zoals biodiversiteit, cultuurhistorie, mobiliteit en landbouw. Zo boek je én klimaatwinst én haal je andere doelen die nu ook belangrijk zijn.”

Wat staat er in RES 1.0?

1. Elektriciteit - We dragen vanuit Regio Arnhem Nijmegen met 1,62 TWh bij aan de landelijke ambitie van 35 TWh opwekking via zonnepanelen, grootschalig zon-op-dak en windturbines.

Voor de mogelijkheden van zonnepanelen op grote daken voorzien de afspraken in RES 1.0 0,49 TWh aan opbrengst. Binnen de regionale zoekgebieden gaan zonnepanelen en windturbines 0,93 TWh opwekken en buiten regionale zoekgebieden nog eens 0,20 TWh. Eind februari 2021 is 0,12 TWh gerealiseerd. In de regionale zoekgebieden is ruimte voor zon- en windprojecten. Of en waar die precies gaan komen is nu nog niet bepaald.

2. Ruimtelijke afspraken - De RES 1.0 bevat afspraken voor de toekomst die richting geven aan locatiekeuzes voor zon- en windprojecten.

Met de richtinggevende ruimtelijke afspraken in RES 1.0 willen we voorkomen dat windturbines en zonnepanelen op allerlei plekken in het mooie, kostbare landschap in onze regio komen. De afspraken zorgen ervoor dat er aandacht is voor mogelijke overlast voor inwoners en het behoud van natuur.

3. Efficiënte uitbreiding elektriciteitsnetwerk - De verhouding tussen zonne- en windenergie in de RES 1.0 is 89% - 11%.

RES 1.0 is ambitieuzer dan de conceptplannen. Het bod beschrijft een verhouding – uitgedrukt in vermogen – van 89% zon en 11% wind. Deze verhouding is efficiënter en effectiever dan in het concept bod van september 2020. In de afgelopen periode zijn nieuwe verkenningsgebieden voor windturbines in beeld gekomen die de komende tijd nader worden onderzocht. Daarmee kan de verhouding zich potentieel verder ontwikkelen naar 73% zon en 27% wind.

4. Warmteclusters - Is regionale warmte-infrastructuur mogelijk in onze regio?

Onze regio heeft voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling van een regionale warmte-infrastructuur die bestaat uit lokale warmtenetten en bovenlokale restwarmtebronnen. In de RES 1.0 zijn 5 kansrijke warmteclusters in beeld. De haalbaarheid hiervan werkt de RES in de komende jaren verder uit.

5. Draagvlak en lokaal eigendom – Inwoners kunnen via hun gemeenten meepraten. De RES 1.0 beschrijft hoe inwoners ook vanuit de regio betrokken gaan worden.

De zoekgebieden in de RES 1.0 komen voort uit lokale trajecten waarin verschillende gemeenten de afgelopen jaren hun inwoners hebben betrokken. Inwoners dachten mee over het duurzaamheidsbeleid van de gemeente in het algemeen of specifiek over het beleid rond wind- en zonprojecten. De gemeenten van Regio Arnhem Nijmegen streven naar minimaal 50% lokaal eigendom van de energieproductie.

Ruimtelijke afspraken gericht op behoud van natuur en betaalbare oplossingen

Duurzame energie zorgt ervoor dat onze aarde minder snel opwarmt, maar leidt soms ook tot ongerustheid. Bijvoorbeeld over de natuur, uitzicht, gezondheid en de verdeling van inkomsten uit zonnevelden en windmolens. Eva de Ruiter, procesregisseur: “Deze punten horen we van inwoners en we zien ze zelf ook. Daarom maken we de plannen zorgvuldig en samen met de inwoners, belangenorganisaties en bedrijven. Een belangrijk uitgangspunt is bijvoorbeeld dat we letten op de betaalbaarheid van de energietransitie. Door zonneparken en windmolens te combineren op één locatie zijn er veel minder investeringen in de infrastructuur nodig, wat het goedkoper maakt. Een ander uitgangspunt is het beschermen van onze waardevolle natuur.”

Gemeenten aan zet: Besluiten over de RES

In de periode maart-juni 2021 nemen de gemeenteraden, de algemene besturen van de waterschappen en Provinciale Staten een besluit over de RES 1.0. In de meeste gemeenten hebben de raden afgelopen zomer al meegekeken naar de voorlopige versie van de RES en hun reactie gegeven. Het overzicht met deze reacties en de voorlopige versie werden in september unaniem goedgekeurd door de besturen.

Inwoners aan zet: denk en praat mee

Om zeker te zijn dat we alle kansen, mogelijkheden en onmogelijkheden meenemen, betrekken we zoveel mogelijk partijen en inwoners bij de RES. Dat is in de afgelopen periode het geval geweest en zal in de aankomende jaren nog intensiever gebeuren. Zo blijven we wendbaar, spelen we in op de realiteit en maken we een RES van, voor en door de regio.

Voor inwoners breekt er een nieuwe fase aan in de ontwikkeling van energieplannen. Waar inwoners in de afgelopen jaren vooral konden meedenken over globale gebieden waarin windmolens en zonnevelden kunnen komen – de zogenoemde zoekgebieden – worden de plannen in de aankomende jaren concreter en gaat het over specifieke locaties en projecten. We zetten vanaf nu dan ook volop in op het betrekken van inwoners bij de plannen uit de RES.

Het vervolg: nieuwe momenten om mee te praten

De energietransitie is een enorme opgave. Daarom is de RES een meerjarig traject. Na de RES 1.0 volgt de RES 2.0, de RES 3.0, enzovoorts. De strategie wordt steeds aangevuld met nieuwe inzichten en technieken en wordt telkens een stap concreter. In de RES 1.0 staan alleen nog globale zoekgebieden op de kaarten. In de RES 2.0 gaan we van zoekgebieden naar locaties en projecten. Inwoners en stakeholders kunnen dan, en ook op andere momenten, verder meepraten over de energieplannen. Want de RES Regio Arnhem Nijmegen maken we van, voor en door de regio.
